

Briselē, 2021. gada 25. oktobrī
(OR. en)

12847/21

**Starpiestāžu lieta:
2018/0168(COD)**

**CODEC 1322
EF 308
ECOFIN 977
SURE 35
PE 99**

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/103/EK (2009. gada 16. septembris) par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2021. gada 18. –21. oktobris)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo dosjē pirmajā lasījumā.

Saistībā ar minēto referente *Dita Charanzová (Renew, CZ)* Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas vārdā iesniedza grozījumu Nr. 61 minētajā direktīvas priekšlikumā un grozījumu Nr. 62 normatīvajā rezolūcijā, kurā ir iekļauts Komisijas paziņojums. Par šiem grozījumiem bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

II. BALSĀJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2021. gada 21. oktobrī tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījums Nr. 61) minētajā direktīvas priekšlikumā un grozījums Nr. 62 normatīvajā rezolūcijā. Citi grozījumi netika pieņemti. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P9_TA(2021)0433

Mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana *I**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 21. oktobra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Direktīvu 2009/103/EK par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un par kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību (COM(2018)0336 – C8-0211/2018 – 2018/0168(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0336),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 114. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0211/2018),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 19. septembra atzinumu³,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2021. gada 28. jūnija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu un Juridiskās komitejas atzinumu (A8-0035/2019),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju⁴;
 2. pieņem zināšanai šai rezolūcijai pielikumā pievienoto Komisijas paziņojumu;
 3. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 4. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

³ OV C 440, 6.12.2018, 85. lpp.

⁴ Ar šo nostāju aizstāj 2019. gada 13. februārī pieņemtos grozījumus (OV C 449, 23.12.2020., 586. lpp.).

P9_TC1-COD(2018)0168

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 21. oktobrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2021/..., ar ko groza Direktīvu 2009/103/EK par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁵,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁶,

⁵ OV C 440, 6.12.2018., 85. lpp.

⁶ Eiropas Parlamenta 2021. gada 21. oktobra nostāja.

tā kā:

- (1) Mehānisko transportlīdzekļu izmantošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšana (mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana) Eiropas iedzīvotājiem ir īpaši svarīga neatkarīgi no tā, vai viņi ir apdrošinājuma ņēmēji vai **viņi satiksmes negadījuma rezultātā varētu kļūt par cietušajām personām**. Tā ir uzskatāma arī par nozīmīgu jautājumu no apdrošināšanas sabiedrību viedokļa, jo ir svarīgs Savienībā nedzīvības apdrošināšanas tirgus elements. Mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana **ievērojami** ietekmē arī personu pārvietošanās brīvību un preču un transportlīdzekļu brīvu apriti, **un līdz ar to — arī iekšējo tirgu**. Tādēļ mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas iekšējā tirgus stiprināšanai un konsolidēšanai vajadzētu būt galvenajam Savienības darbības mērķim finanšu pakalpojumu jomā.

- (2) Komisija 2017. gadā izvērtēja Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/103/EK⁷ darbību, tostarp tās efektivitāti, lietderību un saskaņotību ar citām Savienības politikas jomām. Novērtējuma secinājums bija, ka Direktīva 2009/103/EK kopumā darbojas labi, un vairumā aspektu tai grozījumi vajadzīgi nav. Tomēr tika noteiktas četras jomas, attiecībā uz kurām būtu lietderīgi veikt mērķtiecīgus grozījumus: kompensācija negadījumos ***cietušajām personām***, attiecīgā apdrošinātāja maksātspējas gadījumā, minimālās obligātā apdrošināšanas seguma summas, dalībvalstu veiktas transportlīdzekļu apdrošināšanas pārbaudes un ziņojumu par apdrošinājuma ņēmēju prasījumu vēstures izmantošana no jaunas apdrošināšanas sabiedrības puses. ***Papildus minētajām četrām jomām ir noskaidrotas arī šādas citas jomas, attiecībā uz kurām būtu lietderīgi pieņemt mērķtiecīgus grozījumus, proti: nosūtītie transportlīdzekļi, negadījumi, kuros ir iesaistītas transportlīdzekļa vilktas piekabes, neatkarīgi mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas cenu salīdzināšanas rīki un informācijas centri un informācija cietušajām personām. Turklāt, Direktīva 2009/103/EK būtu jāprecizē, terminu “cietušais”, kas minētajā direktīvā ir lietots kā termina “cietusī persona” sinonīms, aizstājot attiecīgi vai nu ar terminu “cietusī persona” vai “persona, kas cietusi”, izdarot attiecīgus grozījumus. Šo grozījumu veikšanas vienīgais mērķis ir saskaņot minētajā direktīvā izmantoto terminoloģiju, un tie nav uzskatāmi par izmaiņām pēc būtības.***

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/103/EK (2009. gada 16. septembris) par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību (OV L 263, 7.10.2009., 11. lpp.).

- (3) *Kopš Direktīvas 2009/103/EK stāšanās spēkā tirgū ir laisti daudzi jauni motorizētie transportlīdzekļu veidi. Dažus no tiem darbina tikai elektromotors, dažus — palīgdzinēji. Šādi transportlīdzekļi būtu jāņem vērā, definējot terminu “transportlīdzeklis”. Minētās definīcijas pamatā vajadzētu būt šādu transportlīdzekļu vispārīgajiem raksturlielumiem, jo īpaši to maksimālajam projektētajam ātrumam un neto svaram, un būtu jānosaka, ka tā aptver vienīgi transportlīdzekļus, kuru piedziņa ir tikai mehāniska. Minētā definīcija būtu jāpiemēro neatkarīgi no transportlīdzekļa riteņu skaita. Ratiņkrēsli, kas ir paredzēti lietošanai personām ar fizisku invaliditāti, nebūtu jāiekļauj definīcijā.*

- (4) *Vieglie elektrotransportlīdzekļi, kas neatbilst termina “transportlīdzeklis” definīcijai, būtu jāizslēdz no Direktīvas 2009/103/EK darbības jomas. Tomēr minētajai direktīvai nebūtu jāliedz dalībvalstīm tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieprasīt mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanu, ievērojot nosacījumus, kurus tās nosaka attiecībā uz jebkuru motortehniku, kuru izmanto uz sauszemes un kura neatbilst minētās direktīvas “transportlīdzekļa” definīcijai un attiecībā uz kuru līdz ar to minētajā direktīvā šāda apdrošināšana nav prasīta. Šai direktīvai nebūtu dalībvalstīm arī jāliedz savos iekšējos tiesību aktos paredzēt, ka personām, kas ir cietušas negadījumos, kurus ir izraisījuši jebkura cita motortehnika, ir piekļuve dalībvalsts kompensācijas iestādei, kā tas ir noteikts 4. nodaļā. Dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējai nolemt, ka gadījumā, ja to teritorijā dzīvojošie iedzīvotāji ir personas, kas ir cietušas negadījumā, kuru citā dalībvalstī, kurā mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana attiecībā uz šādu citu motortehniku nav vajadzīga, ir izraisījuši minētā motortehnikas vienība, šiem iedzīvotājiem savas dzīvesvietas dalībvalstī ir jābūt piekļuvei kompensācijas iestādei, kā tas ir noteikts 4. nodaļā. Dalībvalstu kompensācijas iestādēm vajadzētu būt iespējai noslēgt savstarpēju vienošanos par to, kā tās sadarbosies šāda veida situācijā.*

- (5) **■** Eiropas Savienības Tiesas jaunākajos lēmumos, proti, lēmumos lietās *Vnuk*⁸, *Rodrigues de Andrade*⁹ un *Torreiro*¹⁰, Tiesa ir precizējusi koncepta “transportlīdzekļu izmantošana” nozīmi. Jo īpaši Tiesa ir precizējusi, ka mehāniskie transportlīdzekļi parasti ir paredzēti izmantošanai transportam neatkarīgi no šādu transportlīdzekļu raksturlielumiem un ka šādu transportlīdzekļu izmantošana attiecas uz jebkādu transportlīdzekļa izmantošanu, kas atbilst tā parastai funkcijai — kalpot par transporta līdzekli, — neatkarīgi no apvidus, kurā attiecīgais mehāniskais transportlīdzeklis tiek izmantots, un neatkarīgi no tā, vai transportlīdzeklis ir nekustīgs vai atrodas kustībā. ***Direktīvu 2009/103/EK nepiemēro, ja negadījuma brīdī šāda transportlīdzekļa parastā funkcija ir “tikt izmantotam mērķiem, kuriem transportlīdzekli neizmanto”. Tā tas varētu būt gadījumā, ja attiecīgo transportlīdzekli neizmanto minētās direktīvas 3. panta pirmās daļas nozīmē, jo tā parastā funkcija, piemēram, ir “tikt izmantotam kā rūpnieciskam vai lauksaimnieciskam enerģijas avotam”.*** Juridiskās noteiktības labad ir lietderīgi atspoguļot šo judikatūru Direktīvā 2009/103/EK, nosakot “transportlīdzekļa izmantošanas” definīciju.

⁸ Tiesas 2014. gada 4. decembra spriedums *Vnuk*, C-162/13, ECLI:EU:C:2017:2146.

⁹ Tiesas 2017. gada 28. novembra spriedums *Rodrigues de Andrade*, C-514/16, ECLI:EU:C:2017:908.

¹⁰ Tiesas 2017. gada 20. decembra spriedums *Torreiro*, C-334/16, ECLI:EU:C:2017:1007.

- (6) *Dažu mehānisko transportlīdzekļu izmērs ir mazāks, un līdz ar to iespēja, ka tie varētu nodarīt nopietnus miesas bojājumus vai zaudējumus īpašumam, salīdzinājumā ar citiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem arī ir mazāka. To iekļaušana Direktīvas 2009/103/EK darbības jomā būtu nesamērīga un nākotnes prasībām neatbilstoša. To iekļaušana apgrūtinātu arī jaunāku transportlīdzekļu, piemēram, tādu elektrisko velosipēdu izmantošanu, kuru piedziņa nav tikai mehāniska, un mazinātu inovāciju. Turklāt nav gūti pietiekami daudz pierādījumu tam, ka šādi mazāki transportlīdzekļi varētu izraisīt negadījumus, kuros personas ciestu tikpat smagi kā negadījumos, kurus izraisa citi transportlīdzekļi, piemēram, vieglie vai kravas automobiļi. Saskaņā ar subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu Savienības līmeņa prasības tādēļ būtu jāattiecina tikai uz tiem transportlīdzekļiem, kas kā tādi ir definēti Direktīvā 2009/103/EK.*
- (7) *Principā ar mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanu būtu jāaptver negadījumi, kas notiek visā dalībvalstu teritorijā. Tomēr dažās dalībvalstīs ir spēkā normas, kas reglamentē transportlīdzekļus, kurus izmanto tikai īpašās teritorijās ar ierobežotu piekļuvi. Šīm dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt ierobežotas atkāpes no Direktīvas 2009/103/EK 3. panta attiecībā uz ierobežotas piekļuves teritorijām, kurās nepiederošām personām būtu liegts ieceļot, piemēram, attiecībā uz konkrētām atrašanās vietām un tehniski aprīkotām ostu un lidostu zonām. Dalībvalstij, kas nolemj noteikt šādas atkāpes, būtu jāveic arī atbilstīgi pasākumi, ar kuriem nodrošina, ka kompensācija tiek izmaksāta par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus ir izraisījis šāds transportlīdzeklis.*

(8) *Dalībvalstij vajadzētu būt arī iespējai mehānisko transportlīdzekļu obligāto apdrošināšanu nepieprasīt attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuru izmantošana uz koplietošanas ceļiem saskaņā ar tās tiesību aktiem nav atļauta. Tomēr šādai dalībvalstij būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, ar kuriem nodrošina, ka kompensācija tiek izmaksāta par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus izraisījuši šādi transportlīdzekļi, izņemot gadījumus, kad dalībvalsts nolemj atkāpties arī no Direktīvas 2009/103/EK 10. panta, kurā ir reglamentēta kompensācija par kaitējumu, ko šādi transportlīdzekļi izraisījuši vietās, kuras nav publiski pieejamas, jo attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos ir noteikts juridisks vai fizisks piekļuves šādām zonām liegums. Šāda atkāpe no 10. panta būtu jāpiemēro transportlīdzekļiem, attiecībā uz kuriem dalībvalsts ir nolēmusi atkāpties no apdrošināšanas pienākuma, jo šos transportlīdzekļus nav atļauts izmantot uz koplietošanas ceļiem saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, arī tad, ja minēto transportlīdzekļu apdrošināšanas pienākumam varētu piemērot arī citu atkāpi, kas ir paredzēta Direktīvas 2009/103/EK 5. pantā.*

(9) *Atsevišķās dalībvalstīs ir paredzētas normas par transportlīdzekļu izmantošanu ar nolūku nodarīt miesas bojājumus vai zaudējumus īpašumam. Attiecīgos visnopietnāko pārkāpumu gadījumos būtu jāļauj dalībvalstīm turpināt savu juridisko praksi — izslēgt šādu kaitējumu no mehānisko transportlīdzekļu obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas vai piedzīt cietušajām personām izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu no personām, kas ir atbildīgas par minēto miesas bojājumu vai kaitējumu. Tomēr, lai nemazinātu Direktīvā 2009/103/EK piešķirto aizsardzību, šāda normatīvā prakse būtu jāatļauj tikai tad, ja attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka šādos gadījumos cietušajām personām minētais kaitējums tiek atlīdzināts tādā veidā, kas ir iespējami tuvāks tam, kā attiecīgās personas saņemtu atlīdzību saskaņā ar Direktīvu 2009/103/EK. Ja vien dalībvalsts nav paredzējusi šādu alternatīvu atlīdzības mehānismu vai garantiju, ar kuru atlīdzību cietušajām personām par šādu kaitējumu nodrošina tādā veidā, kas ir iespējami tuvāks tam, kā attiecīgās personas saņemtu kompensāciju saskaņā ar Direktīvu 2009/103/EK, tad šāds kaitējums būtu jāapdrošina saskaņā ar minēto direktīvu.*

(10) *Dalībvalstīm Direktīva 2009/103/EK nebūtu jāpiemēro mehānisko transportlīdzekļu izmantošanai sporta pasākumos un aktivitātēs, tostarp sacīkšu braucienos un sacensībās, kā arī, tostarp ātruma, uzticamības vai vadīšanas prasmes, apmācībā, testēšanā un paraugdemonstrējumos, kas ir atļauti saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šādiem pasākumiem būtu jānotiek norobežotā, šim nolūkam speciāli iezīmētā teritorijā tā, lai nodrošinātu, ka parastie satiksmes dalībnieki, sabiedrības locekļi un personas, kas ar attiecīgo pasākumu nav saistītas, ceļu, pa kuru tiek braukts, nevar vienlaikus izmantot nedz faktiski, nedz potenciāli. Šādi pasākumi parasti ietver tos, kas tiek rīkoti uz speciālām motosporta trasēm vai ceļiem un tuvākās apkārtnes teritorijās, piemēram, drošības zonās, tehniskās apskates zonās un garāžās, kur negadījuma risks ir daudz augstāks nekā uz parastiem ceļiem un kur nepiederošām personām nebūtu jāiekļūst.*

- (11) *Šāds atbrīvojums motosporta pasākumiem un aktivitātēm būtu jāpiemēro tikai tad, ja dalībvalsts nodrošina, ka pasākuma vai aktivitātes organizators vai jebkura cita persona ir iegādājusies alternatīvu apdrošināšanas vai garantijas polisi, kas sedz jebkurai trešai personai, tostarp skatītājiem un citiem garāmgājējiem, nodarītu kaitējumu, bet ne obligāti kaitējumu dalībniekiem autovadītājiem un viņu transportlīdzekļiem. Ja vien organizatori vai citas personas nav iegādājušies alternatīvu apdrošināšanas vai garantijas polisi, kas būtu uzskatāma par minētā atbrīvojuma nosacījumu, kaitējums būtu jāsedz saskaņā ar Direktīvu 2009/103/EK, un iespējamais izņēmums būtu dalībniekiem autovadītājiem un viņu transportlīdzekļiem nodarītais kaitējums.*
- (12) *Lai nemazinātu Direktīvā 2009/103/EK noteikto aizsardzību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka motosporta pasākumos un aktivitātēs, kas ir atļautas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem un atbilst minētā atbrīvojuma kritērijiem, cietušās personas par attiecīgo kaitējumu saņem kompensāciju veidā, kas, cik vien iespējams, būtu iespējami tuvs tam, kā viņas saņemtu kompensāciju saskaņā ar Direktīvu 2009/103/EK.*

- (13) *Ražošanas un pārvadāšanas laikā transportlīdzekļi pārvadāšanas funkcijas nepilda, un tos neuzskata par attiecīgo transportlīdzekļu izmantošanu Direktīvas 2009/103/EK 3. panta pirmās daļas nozīmē. Tomēr, ja dalībvalsts izvēlas nepiemērot prasību par mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanu attiecībā uz šādiem transportlīdzekļiem, ievērojot Direktīvas 2009/103/EK 28. panta 1. punktu, vajadzētu būt uzņēmējdarbības civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai, kas sedz kaitējumu, kuru minētie transportlīdzekļi varētu izraisīt.*

(14) *Pašlaik daudzu dalībvalstu tiesību aktos apdrošināšanas pienākums ir saistīts ar transportlīdzekļa izmantošanu Direktīvas 2009/103/EK 3. panta pirmās daļas nozīmē. Šādās dalībvalstīs transportlīdzekļi izmantot ir atļauts tikai tad, ja tas ir reģistrēts. Šo dalībvalstu tiesību aktos ir noteikts, ka attiecībā uz transportlīdzekļi tā aktīvas reģistrācijas un izmantošanas laikā ir jāiegādājas mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana transportlīdzekļa Direktīvas 2009/103/EK 3. panta pirmās daļas nozīmē. Līdz ar to minētās dalībvalstis neprasa apdrošināšanas segumu par tādu transportlīdzekļu izmantošanu, kas pastāvīgi vai uz laiku reģistrā ir dzēsti, jo tie, piemēram, atrodas muzejā, tiek restaurēti vai cita iemesla dēļ nav izmantoti ilgāku laiku, piemēram, sezonālas izmantošanas dēļ. Šādām dalībvalstīm ir jāveic atbilstīgi pasākumi, ar kuriem nodrošina, ka atlīdzība, kas atbilst ar Direktīvu 2009/103/EK paredzētajai atlīdzībai, tiek izmaksāta par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus to teritorijā un citu dalībvalstu teritorijā ir izraisījuši minētajā direktīvā definētie transportlīdzekļi, kas tiek izmantoti tās 3. panta pirmās daļas nozīmē.*

- (15) *Pašlaik dažas dalībvalstis, kurās pienākums apdrošināt civiltiesisko atbildību saistībā ar mehāniskā transportlīdzekļa izmantošanu nav piesaistīts transportlīdzekļa reģistrācijai, izvēlas mehānisko transportlīdzekļu obligāto apdrošināšanu nepieprasīt attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas saskaņā ar to valsts tiesību aktiem ir oficiāli izņemti no aprites. Šādas oficiāla izņemšanas no aprites piemēri aptver paziņojuma nosūtīšanu kompetentajai iestādei vai citām izraudzītajām personām, kuras pilda kompetentās iestādes funkciju, vai citu pārbaudāmu faktisku rīcību. Minētajām dalībvalstīm ir jāveic atbilstīgi pasākumi, ar kuriem nodrošina, ka atlīdzība, kas atbilst ar Direktīvu 2009/103/EK paredzētajai atlīdzībai, tiek izmaksāta par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus to teritorijā un citu dalībvalstu teritorijā ir izraisījuši šādi transportlīdzekļi.*
- (16) Dalībvalstīm patlaban jāatturas veikt pārbaudes attiecībā uz tādu transportlīdzekļu apdrošināšanu, kas parasti atrodas citas dalībvalsts teritorijā, un attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuri parasti atrodas trešās valsts teritorijā, taču iebrauc dalībvalsts teritorijā no citas dalībvalsts teritorijas. Pateicoties jaunu tehnoloģiju attīstībai, **piemēram, tehnoloģijai, kas ļauj automātiski atpazīt numura zīmi**, var pārbaudīt transportlīdzekļu apdrošināšanu, tos neapstādinot un tādējādi netraucējot personu brīvu pārvietošanos. Tāpēc ir lietderīgi šādas transportlīdzekļu apdrošināšanas pārbaudes atļaut, bet tikai tad, ja tās ir nediskriminējošas, nepieciešamas un samērīgas un ir daļa no attiecīgās valsts teritorijā īstenotas vispārējas kontroles sistēmas, **kuras ietvaros tiek pārbaudīti arī transportlīdzekļi, kas parasti atrodas tās dalībvalsts teritorijā, kura minēto kontroli īsteno**, un ja tas neprasa transportlīdzekļa apstādināšanu.

- (17) Dalībvalstīm, kuras izvēlas izveidot sistēmu, kas apstrādā personas datus, ar kuriem pēc tam var dalīties ar citām dalībvalstīm, piemēram, datus, kas iegūti, izmantojot numura zīmes atpazīšanas tehnoloģijas, ir jāpieņem tiesību akti, pamatojoties uz kuriem, var apstrādāt personas datus nolūkā apkarot neapdrošināta transportlīdzekļa vadīšanu, vienlaikus nosakot piemērotus datu subjektu tiesību un brīvību un likumīgo interešu aizsardzības pasākumus. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679¹¹ normas attiecas uz personas datu apstrādi, lai apkarotu neapdrošināta transportlīdzekļa vadīšanu. Dalībvalstu tiesību aktos jo īpaši būtu jāprecizē konkrēts mērķis, jāatsaucas uz attiecīgo juridisko pamatu, jānodrošina atbilstība attiecīgajām drošības prasībām un jāievēro nepieciešamības, proporcionalitātes un “mērķa ierobežojuma” principi, un būtu jānosaka samērīgs datu saglabāšanas periods. Turklāt visās datu apstrādes sistēmās, kas ir izstrādātas un izmantotas dalībvalstu tiesību aktu ietvaros, būtu jāiestrādā “integrētas personas datu aizsardzības” un “datu aizsardzības pēc noklusējuma” principi.
- (18) *Ievērojot minētos principus, tikai apdrošināšanas pārbaudes veikšanai apstrādātie personas dati dalībvalstīm nebūtu jāglabā ilgāk, kā tas ir nepieciešams, lai pārbaudītu, vai attiecīgajam transportlīdzeklim ir derīgs apdrošināšanas segums. Ja tiek konstatēts, ka transportlīdzeklis ir apdrošināts, visi ar attiecīgo verifikāciju saistītie dati būtu jādzēš. Ja verifikācijas sistēmas ietvaros nevar noteikt, vai transportlīdzeklis ir apdrošināts, šie dati būtu jāglabā tikai noteiktu periodu, nepārsniedzot to dienu skaitu, kas ir nepieciešams, lai noteiktu, vai attiecīgais transportlīdzeklim ir apdrošināšanas segums. Ja tiek konstatēts, ka transportlīdzekļiem nav derīgas apdrošināšanas polises, tad ir pamats pieprasīt šādus datus glabāt tik ilgi, kamēr nav beidzies attiecīgais administratīvais vai tiesvedības process un transportlīdzeklim nav izsniegta derīga apdrošināšanas polise.*

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.)

- (19) Direktīvā 2009/103/EK pašlaik ir noteikti dažādi atsauces datumi, kuros periodiski ir jāpārrēķina minimālā seguma summas dažādās dalībvalstīs, kā rezultātā minimālās seguma summas atkarībā no dalībvalsts atšķiras. Lai visā Savienībā nodrošinātu cietušo personu vienlīdzīgu minimālo aizsardzību, minētās minimālās summas būtu jāsaskaņo un būtu jāievieš vienota pārskatīšanas klauzula, kā kritēriju izmantojot *Eurostat* publicēto saskaņoto patēriņa cenu indeksu, kā arī procesuāli noteikumi, kas reglamentē šādu pārskatīšanu un nosaka vienotu grafiku.

- (20) Lai satiksmes negadījumos *cietušo pušu* aizsardzība būtu efektīva un lietderīga, *būtu jānodrošina cietušajām personām tiesības pieprasīt atlīdzību savā dzīvesvietas dalībvalstī un saprātīgā termiņā saņemt atbildi. Būtu arī jānodrošina, lai gadījumos, kad cietušo pušu prasījumi ir pamatoti*, minētajām cietušajām personām vienmēr izmaksā *arī summas, kas tām pienākas* par miesas bojājumiem vai par jebkādu kaitējumu viņu īpašumam, neatkarīgi no tā, vai atbildīgās puses apdrošināšanas sabiedrība ir maksātspējīga. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāizveido vai jāpilnvaro iestāde, kas nodrošina sākotnējo atlīdzību cietušajām personām, kuras dzīvo to teritorijā, un kam ir tiesības pieprasīt šo atlīdzību no iestādes, kura šajā pašā nolūkā ir izveidota vai pilnvarota *tās maksātspējīgās apdrošināšanas sabiedrības piederības* dalībvalstī **█**, kas ir izdevusi atbildīgās puses transportlīdzekļa apdrošināšanas polisi. *Ja dalībvalstī jau ir izveidots atlīdzības mehānisms, vajadzētu būt iespējai tai atļaut turpināt attiecīgā mehānisma darbību.*

(21) *Apdrošināšanas sabiedrība var kļūt maksātnespējīga dažādos veidos, piemēram, ja tā ir pasludināta par bankrotējušu, nespēj pildīt savas saistības pēc tam, kad ir atteikusies no savā piederības dalībvalstī saņemtās licences, vai attiecībā uz to ir īstenots atcelšanas pasākums vai pieņemts lēmums, kas aizliedz tai darboties. Ja ir izdots rīkojums vai pieņemts lēmums sākt bankrota vai likvidācijas procesu, minētais rīkojums vai lēmums būtu jāpublisko. Iestādei, kas ir izveidota vai pilnvarota izmaksāt cietušajām personām kompensāciju apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas gadījumā apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalstī, par minēto rīkojumu vai lēmumu būtu jāinformē šādas iestādes visās citās dalībvalstīs.*

(22) *Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai iestāde, kas ir izveidota vai pilnvarota izmaksāt kompensāciju cietušajām personām apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas gadījumā dalībvalstī, kuras teritorijā cietusī persona dzīvo, būtu kompetenta visos procedūras posmos pieprasīt informāciju no citām attiecīgajām struktūrām, iestādēm un ieinteresētajām personām Savienībā, informēt tās pati un saņemt no tām informāciju un sadarboties ar tām. Šādai informācijai vajadzētu būt pietiekamai, lai informācijas saņēmējs gūtu vismaz vispārēju izpratni par situāciju. Šāda informācija ir svarīga, lai nodrošinātu, ka iestāde, kas cietušajai personai izmaksā atlīdzību, pirms atlīdzības izmaksāšanas pati vai kopā ar visām attiecīgajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktiem varētu pārliicināties, vai apdrošināšanas sabiedrība prasītāja prasījumu jau ir apmierinājusi. Minētajai iestādei iesniegto prasījumu var pat nodot tālāk — apdrošināšanas sabiedrībai, kas veiktu turpmāko pārbaudi vai pieņemtu lēmumu, ja tā ir paredzēts valsts procesuālajos tiesību aktos. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai minētā iestāde par konkrētiem prasījumiem pieprasītu un saņemtu sīkāku informāciju.*

- (23) *Būtu jānodrošina, ka atlīdzības sistēma neskar spēkā esošos tiesību aktus par cietušo personu seguma līmeni. Tie paši principi būtu jāpiemēro prasījumiem neatkarīgi no tā, vai apdrošināšanas sabiedrība ir vai nav maksātspējīga. Apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalsts iestādei, kas ir izdevusi atbildīgās personas polisi, būtu jāveic maksājums tās dalībvalsts iestādei, kuras teritorijā dzīvo cietusī persona, saprātīgā termiņā pēc tam, kad apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalsts iestāde ir saņēmusi regresa atlīdzības prasījumu par maksājumu, ko cietusī persona ir saņēmusi no savas dzīvesvietas dalībvalsts iestādes.*
- (24) *Atkarībā no dažādiem prasījumu izskatīšanas posmiem, cietušajām personām veiktajiem maksājumiem un dažādās iestādēs īstenotiem atlīdzināšanas procesiem iestādes, kas ir izveidotas vai pilnvarotas izmaksāt kompensāciju cietušajām personām apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas gadījumā, var nebūt nokārtojušas savstarpējās saistības. Iestāžu atlīdzības tiesību procesā pārņemšanas tiesībām būtu jāpāriet no iestādes, kas kompensāciju ir izmaksājusi vispirms, otras dalībvalsts iestādei. Tādēļ iestādei tādā apmērā, kādā šī iestāde sniegusi kompensāciju par nodarītajiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem un kādā izmaksātā kompensācija vēl nav atlīdzināta, būtu jāpārņem cietušās personas tiesības pret personu, kas ir izraisījusi negadījumu, vai pret tās apdrošināšanas sabiedrību. Tomēr minētajai iestādei nebūtu jāpārņem cietušās personas tiesības pret apdrošinājuma ņēmēju vai citu apdrošināto personu, kas negadījumu izraisījis, ciktāl apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātās personas atbildību saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem sedz maksātnespējīga apdrošināšanas sabiedrība. Katrai dalībvalstij vajadzētu būt pienākumam atzīt šo pārņemšanu.*

(25) *Lai nodrošinātu cietušo personu efektīvu un lietderīgu aizsardzību apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas gadījumā, dalībvalstīm ir jāveic atbilstoši pasākumi, ar kuriem nodrošina, lai kompensācijas izmaksāšanas brīdī būtu pieejami līdzekļi, kas ir vajadzīgi, lai atlīdzinātu cietušajām personām. Saskaņā ar subsidiaritātes principu par pasākumiem jāizlemj būtu piederības dalībvalstīm valsts līmenī. Tomēr tiem būtu jāatbilst Savienības tiesību aktiem un jo īpaši tādiem principiem kā *lex specialis* un *lex posterior*. Lai nepieļautu nepamatota un nesamērīga sloga uzlikšanu apdrošinātājiem — , ja dalībvalsts pieprasa apdrošināšanas sabiedrībām veikt finanšu iemaksas, minētās iemaksas būtu jāiekasē tikai no apdrošināšanas sabiedrībām, kurām minētā dalībvalsts ir piešķirusi atļauju. Šāda norma nedrīkstētu skart jebkādu citu funkciju finansēšanu, ko varētu uzticēt iestādei, kas ir izveidota vai pilnvarota izmaksāt kompensāciju cietušajām personām apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas gadījumā.*

- (26) *Lai nodrošinātu, ka šajā direktīvā attiecībā uz kompensāciju cietušajām personām apdrošināšanas sabiedrības maksātspējas gadījumā paredzētās prasības tiek īstenotas efektīvi, iestādes, kurām ir uzticēts šis uzdevums, būtu jācenšas noslēgt nolīgumu par to funkcijām un pienākumiem un atlīdzināšanas procedūrām. Ja 24 mēnešu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā šāda vienošanās panākta nav, pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai, lai precizētu šādu iestāžu procesuālos uzdevumus un pienākumus attiecībā uz atlīdzināšanu.*
- (27) *Apdrošināšanas sabiedrības maksātspējas gadījumā cietušajām personām vajadzētu būt tiesīgām pieprasīt kompensāciju savas dzīvesvietas dalībvalsts iestādei, tostarp tad, ja viņas ir cietušas negadījumos, kas ir notikuši dalībvalstī, kura nav viņu dzīvesvietas dalībvalsts. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai kompensācijas šādām cietušajām personām izmaksas funkciju uzticēt jaunai iestādei vai iestādei, kas jau pastāv, tostarp kompensācijas iestādei, kas izveidota vai apstiprināta saskaņā ar Direktīvas 2009/103/EK 24. pantu. Dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējai uzdevumu — kompensācijas izmaksu personām, kas ir cietušas nelaiemes gadījumos to dzīvesvietas dalībvalstī, un personām, kas ir cietušas negadījumos dalībvalstīs, kas nav to dzīvesvietas dalībvalsts, — apdrošināšanas sabiedrības maksātspējas gadījumā uzticēt vienai iestādei. Attiecībā uz personām, kas ir cietušas dalībvalstīs, kas nav viņu dzīvesvietas dalībvalstis, ir svarīgi arī nodrošināt informācijas apmaiņu un sadarbību ar kompensācijas iestādēm, kas ir izveidotas vai apstiprinātas saskaņā ar Direktīvas 2009/103/EK 24. pantu, visās dalībvalstīs un ar atlīdzības prasījumu administrēšanas pārstāvjiem.*

- (28) *Dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 2009/103/EK var izveidot vai pilnvarot vairāk nekā vienu kompensācijas iestādi, taču šāds solis cietušajām personām varētu apgrūtināt tās iestādes noteikšanu, kurai tām jāiesniedz savi prasījumi. Tādēļ dalībvalstīm, kas izveido vai pilnvaro vairāk nekā vienu kompensācijas iestādi, būtu jānodrošina, ka cietušajām personām ir piekļuve būtiskai informācijai par iespējamiem kompensācijas pieprasīšanas veidiem tā, lai tās varētu viegli saprast, kurā iestādē tām būtu jāgriežas ar iesniegumu.*
- (29) *Nosūtīta transportlīdzekļa gadījumā personai, kas ir atbildīga par trešās personas atbildības segumu, vajadzētu būt iespējai izvēlēties, vai iegādāties apdrošināšanas polisi dalībvalstī, kurā transportlīdzeklis ir reģistrēts, vai — 30 dienu laikposmā, sākot ar dienu, kad pircējs ir pieņēmis piegādi — galamērķa dalībvalstī, arī tad, ja transportlīdzeklis nav oficiāli reģistrēts galamērķa dalībvalstī. Tās dalībvalsts informācijas centram, kurā attiecīgais transportlīdzeklis ir reģistrēts, un tās galamērķa dalībvalsts informācijas centram, kura nav reģistrācijas dalībvalsts, kā arī jebkuras citas attiecīgās dalībvalsts informācijas centram, piemēram, tādās dalībvalsts informācijas centram, kuras teritorijā negadījums ir noticis vai kurā dzīvo cietusī persona, būtu jāsadarbojas savā starpā, lai nodrošinātu, ka ir pieejama nepieciešamā informācija par nosūtīto transportlīdzekli, kurš ir to rīcībā saskaņā ar Direktīvas 2009/103/EK 23. pantu.*
- (30) *Ja negadījumā ir iesaistītas piekabes, attiecībā uz kurām ir izsniegta no velkošā transportlīdzekļa apdrošināšanas atsevišķa trešo personu civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, cietušajai personaivajadzētu būt iespējai ar prasījumu vērsties pie piekabes apdrošinātāja, ja tas ir paredzēts valsts tiesību aktos. Cietušajai personai vajadzētu būt tiesīgai no piekabes apdrošinātāja pieprasīt informāciju par velkošā transportlīdzekļa apdrošinātāja identitāti vai, ja piekabes apdrošinātājs velkošā transportlīdzekļa apdrošinātāju identificēt nespēj, lai gan ir pielicis saprātīgas pūles, — informāciju par kompensācijas mehānismu, kas ir paredzēts Direktīvas 2009/103/EK 10. pantā.*

- (31) Lai atvieglotu prasījumu vēstures atzīšanu, noslēdzot jaunu apdrošināšanas polisi, vajadzētu būt iespējai viegli autentificēt to apdrošinājuma ņēmēju iepriekšējo prasījumu vēsturi, kuri ar apdrošināšanas sabiedrībām vēlas noslēgt jaunus apdrošināšanas līgumus. Lai vienkāršotu ziņojumu par prasījumu vēsturi pārskatu pārbaudi un autentifikāciju, ir jāpanāk, lai šādu ziņojumu par prasījumu vēsturi saturs un formāts visās dalībvalstīs būtu vienāds. Turklāt, ja apdrošinātāji mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas prēmiju noteikšanā ņem vērā ziņojumus par prasījumu vēsturi, tie nebūtu jādiskriminē pēc valstspiederības vai vienīgi pamatojoties uz apdrošinājuma ņēmēja iepriekšējo dzīvesvietas dalībvalsti. ***Turklāt apdrošināšanas sabiedrībām pret ziņojumiem par prasījumu vēsturi no citas dalībvalsts būtu jāizturas tāpat kā pret savā valstī sastādītiem ziņojumiem par prasījumu vēsturi un attiecībā uz klientu no citas dalībvalsts būtu jāpiemēro visas atlaides, kuras būtu tiesības saņemt visos pārējos aspektos identiskam vietējam klientam, tostarp attiecīgās dalībvalsts valsts tiesību aktos noteiktās atlaides, piemēram, bonus-malus atlaides. Dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt iespējai pēc saviem ieskatiem pieņemt savus tiesību aktus, ar kuriem reglamentē bonus-malus sistēmas, jo tās pēc sava rakstura ir valsts sistēmas un bez pārrobežu elementa, un tādēļ saskaņā ar subsidiaritātes principu lēmumi par šādām sistēmām joprojām būtu jāpieņem dalībvalstīm.*** Lai dalībvalstis varētu pārbaudīt, ***vai un*** kā apdrošināšanas sabiedrības izskata ziņojumus par prasījumu vēsturi, apdrošināšanas sabiedrībām, būtu jāpublicē ***tās*** savas politikas ***vispārējs pārskats***, kas attiecas uz to, kā tās, aprēķinot prēmijas, izmanto prasījumu vēsturi. ***Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/943¹², apdrošināšanas sabiedrībām publicēt sensitīvu komercinformāciju prasīts netiek, piemēram, izsmeltošu informāciju par tarifu noteikumiem.***

¹² ***Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātnības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp.).***

- (32) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Direktīvas 2009/103/EK īstenošanas, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz ziņojuma par prasījumu vēstures *formu un saturu*. Minētās īstenošanas pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹³.
- (33) *Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izvēlēties sertificēt instrumentus, ar kuriem patērētāji var salīdzināt cenas, tarifus un segumu, kurus piedāvā dažādi mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas pakalpojumu sniedzēji, kuri atbilst Direktīvā 2009/103/EK izklāstītajiem nosacījumiem. Ja šādi instrumenti ir pienācīgi sertificēti, tos var apzīmēt ar terminu “neatkarīgi mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas cenu salīdzināšanas instrumenti”. Dalībvalstīm vajadzētu būt piedevām iespējai izveidot publiskus cenu salīdzināšanas rīkus, kurus pārvaldītu publiska iestāde.*

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp).

- (34) *Lai nodrošinātu prasījumu raitu izskatīšanu, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir nepieciešams negadījuma protokols, uz kura pamata cietušajai personai ir tiesības no kompetentajām iestādēm pieprasīt negadījuma protokola kopiju, ir svarīgi, lai cietusī persona šim protokolam varētu piekļūt savlaicīgi.*
- (35) Lai nodrošinātu to, ka *mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas seguma* summas laika gaitā netiktu samazinātas, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz minētajām minimālā seguma summām **■**, lai atspoguļotu mainīgo ekonomikas realitāti.
- (36) Saskaņā ar šajā direktīvā piešķirtajām pilnvarām pieņemot deleģētos aktus, ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu¹⁴. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

¹⁴ *OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.*

- (37) Veicot **Direktīvas 2009/103/EK** darbības novērtēšanu, Komisijai **minētās** direktīvas piemērošana būtu jāuzrauga, ņemot vērā cietušo **personu** skaitu, nesamaksāto prasījumu summu maksājumu kavējumu dēļ pēc pārobežu maksātspējas gadījumiem, minimālo seguma summu līmeni dalībvalstīs, prasījumu summu par neapdrošināta transportlīdzekļa vadīšanu pārobežu satiksmē un sūdzību skaitu saistībā ar ziņojumiem par prasījumu vēsturi.
- (38) **Papildus tam Komisijai būtu jāizstrādā ziņojums, kurā tiktu izvērtēta tādu kompensācijas iestāžu darbība, sadarbība un finansēšana, kuras izveidotas vai pilnvarotas izmaksāt kompensāciju cietušajām pusēm apdrošināšanas sabiedrības maksātspējas gadījumā. Vajadzības gadījumā minētajam ziņojumam būtu jāpievieno leģislatīvā akta priekšlikums.**

- (39) *Lai nodrošinātu, ka Direktīva 2009/103/EK arī turpmāk kalpo tās mērķim, proti, aizsargāt iespējamās cietušās personas pret negadījumiem, kuros ir iesaistīti mehāniskie transportlīdzekļi, Komisijai būtu arī jāuzrauga un jāpārskata minētā direktīva, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību, tostarp autonomo un pusautonomo transportlīdzekļu plašāku izmantošanu. Tai būtu jāanalizē arī tas, kā apdrošināšanas sabiedrības izmanto sistēmas, kurās prēmiju apjomu ietekmē ziņojumi par apdrošinājuma ņēmēju prasījumu vēsturi. Turklāt Komisijai būtu jānovērtē, cik efektīva ir to informācijas sistēmu apmaiņa, kuras izmanto, veicot apdrošināšanas pārrobežu pārbaudes.*
- (40) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, jo īpaši, visā Savienībā nodrošināt ceļu satiksmes negadījumu *rezultātā cietušo personu* vienlīdzīgu minimālo aizsardzību, ■ garantēt *viņu* aizsardzību apdrošināšanas uzņēmumu maksātspējas gadījumā *un panākt, ka apdrošinātāji pret tādu iespējamo apdrošinājuma ņēmēju ziņojumiem par prasījumu vēsturi, kas šķērso Savienības iekšējās robežas, izturas vienādi*, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

- (41) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem¹⁵ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (42) Tādēļ Direktīva 2009/103/EK būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

¹⁵ **OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.**

1. pants

Direktīvu 2009/103/EK groza šādi:

1) direktīvas 1. pantu **groza šādi:**

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. “transportlīdzeklis” ir:

a) jebkurš mehāniskais transportlīdzeklis, kurš pārvietojas pa sauszemi, izmantojot vienīgi mehānisko piedziņu, un nebrauc pa sliedēm, un kura:

i) maksimālais projektētais ātrums ir lielāks par 25 km/h; vai

ii) maksimālais neto svars ir lielāks par 25 kg un maksimālais projektētais ātrums ir lielāks par 14 km/h;

b) jebkura piekabe, ko izmanto kopā ar a) apakšpunktā minēto transportlīdzekli, neatkarīgi no tā, vai tā ir pievienota vai atvienota.

Neskarot a) un b) apakšpunktu, ratiņkrēslu transportlīdzekļus, kas ir paredzēti vienīgi personām ar fizisku invaliditāti, neuzskata par šajā direktīvā minētajiem transportlīdzekļiem;”;

b) iekļauj šādu punktu:

“1.a “transportlīdzekļa izmantošana” ir jebkāda transportlīdzekļa izmantošana **█**, kas atbilst *konkrētā* transportlīdzekļa funkcijai *transporta vajadzībām negadījuma brīdī*, neatkarīgi no transportlīdzekļa parametriem un neatkarīgi no apvidus, kurā mehāniskais transportlīdzeklis tiek lietots, un no tā, vai tas ir nekustīgs vai atrodas kustībā;”;

c) *panta 2. punktu aizstāj ar šādu:*

“2. “cietusī persona” un “persona, kas cietusi” ir ikviena persona, kurai ir tiesības uz kompensāciju par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus ir izraisījuši transportlīdzekļi;”;

d) *pievieno šādu punktu:*

“8. “piederības dalībvalsts” ir “piederības dalībvalsts”, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 8. punkta a) apakšpunktā*.

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).”;*

2) *direktīvas 3. pantu groza šādi:*

a) *pirmo daļu aizstāj ar šādu:*

“Katra dalībvalsts, ievērojot 5. pantu, veic visus vajadzīgos pasākumus, ar kuriem nodrošina, lai civiltiesiskā atbildība par tāda transportlīdzekļa lietošanu, kas parasti atrodas tās teritorijā, būtu apdrošināta.”;

b) *aiz pirmās daļas iekļauj šādu daļu:*

“Šo direktīvu nepiemēro transportlīdzekļa izmantošanai motosporta pasākumos un aktivitātēs, tostarp sacīkšu braucienos, sacensībās, treniņos, testos un paraugdemonstrējumos, kas tiek veikti dalībvalsts norobežotā, šim nolūkam speciāli apzīmētā teritorijā, ja attiecīgā dalībvalsts nodrošina, ka pasākuma rīkotājs vai jebkura cita persona ir iegādājusies alternatīvu apdrošināšanas vai garantijas polisi, kas sedz jebkurai trešai personai nodarītu kaitējumu, tostarp skatītājiem un citiem klātesošajiem, bet ne obligāti — dalībniekiem autovadītājiem un viņu transportlīdzekļiem nodarīto kaitējumu.”;

3) direktīvas 4. pantu aizstāj ar šādu:

“4. pants

Pārbaudes attiecībā uz apdrošināšanu

1. Dalībvalstis atturas veikt pārbaudes attiecībā uz tādu transportlīdzekļu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, kas parasti atrodas citas dalībvalsts teritorijā, vai tādu transportlīdzekļu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, kas parasti atrodas trešās valsts teritorijā, taču iebrauc to teritorijā no citas dalībvalsts teritorijas.

Tomēr tās šādas apdrošināšanas pārbaudes var veikt, ja tās nav diskriminējošas, ir nepieciešamas un samērīgas, lai sasniegtu noteikto mērķi, un:

- a) tiek veiktas kā daļa no tādas kontroles, kuras vienīgais mērķis nav pārbaudīt apdrošināšanu; vai
- b) tiek veiktas kā daļa no vispārējās pārbaūžu sistēmas valsts teritorijā, ***tostarp attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuri parasti atrodas pārbaudi veicošās dalībvalsts teritorijā***, un kam nav nepieciešama transportlīdzekļa apstāšanās.

2. Pamatojoties uz tās dalībvalsts tiesību aktu, kurā ir reglamentēts datu pārzinis, personas datus vajadzības gadījumā var apstrādāt, lai apkarotu tādu transportlīdzekļu neapdrošinātu vadīšanu, kuri pārvietojas dalībvalstīs, kas nav dalībvalstis, kurās tie parasti atrodas. Minētajam tiesību aktam ir jābūt saskaņā ar ***Eiropas Parlamenta un Padomes*** Regulu (ES) Nr. 2016/679*, un tajā jāparedz arī piemēroti pasākumi, ar kuriem aizsargā datu subjekta tiesības un brīvības un likumīgās intereses.

Minētie dalībvalstu pasākumi, jo īpaši precizē konkrētu mērķi, kuram dati tiek apstrādāti, min attiecīgo juridisko pamatu, atbilst attiecīgajām drošības prasībām un tajos ievēro nepieciešamības, proporcionalitātes un mērķa ierobežojuma principu un nosaka samērīgu datu glabāšanas periodu.

Personas datus, kurus saskaņā ar šo pantu apstrādā vienīgi nolūkā veikt apdrošināšanas pārbaudi, glabā tikai tik ilgi, cik tie ir nepieciešami minētā mērķa sasniegšanai, un, tiklīdz tas ir sasniegts, tos pilnībā dzēš. Ja, veicot apdrošināšanas pārbaudi konstatē, ka transportlīdzeklim ir 3. pantā minētā obligātā apdrošināšana, datu pārzinis minētos datus nekavējoties dzēš. Ja pārbaudes rezultātā neizdodas noteikt, vai transportlīdzeklim ir 3. pantā minētā obligātā apdrošināšana, minētos datus glabā tikai noteiktu periodu, kas nepārsniedz to dienu skaitu, kas ir nepieciešamas, lai pārlicinātos par to, vai transportlīdzeklis ir apdrošināts.

* *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).”;*

4) *direktīvas 5. pantam pievieno šādus punktus:*

“3. Dalībvalsts var atkāpties no 3. panta attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas uz laiku vai pastāvīgi ir atsaukti un kurus ir aizliegts izmantot, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir ieviesta oficiāla administratīvā procedūra vai cits pārbaudāms pasākums.

Šādā atkāpšanās gadījumā katra dalībvalsts nodrošina, ka attiecībā uz pirmajā daļā minētajiem transportlīdzekļiem piemēro tādu pašu režīmu kā transportlīdzekļiem, kuriem 3. pantā minētās apdrošināšanas saistības nav izpildītas.

Tad garantijas fondam dalībvalstī, kurā noticis negadījums, ir prasījuma tiesības pret garantijas fondu dalībvalstī, kurā parasti atrodas transportlīdzeklis.

4. *Dalībvalsts var atkāpties no 3. panta attiecībā uz transportlīdzekļiem, kurus saskaņā ar tās tiesību aktiem izmanto tikai ierobežotas piekļuves teritorijās.*

Šādā atkāpšanās gadījumā katra dalībvalsts nodrošina, ka attiecībā uz pirmajā daļā minētajiem transportlīdzekļiem piemēro tādu pašu režīmu kā transportlīdzekļiem, kuriem 3. pantā minētās apdrošināšanas saistības nav izpildītas.

Tad garantijas fondam dalībvalstī, kurā noticis negadījums, ir prasījuma tiesības pret garantijas fondu dalībvalstī, kurā parasti atrodas transportlīdzeklis.

5. *Dalībvalsts var atkāpties no 3. panta attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuru izmantošana uz koplietošanas ceļiem saskaņā ar tās tiesību aktiem ir aizliegta.*

Gadījumā, kad dalībvalsts atkāpjas no 3. panta, tā nodrošina, ka attiecībā uz pirmajā daļā minētajiem transportlīdzekļiem piemēro tādu pašu režīmu kā transportlīdzekļiem, kuriem 3. pantā minētās apdrošināšanas saistības nav izpildītas.

Tad garantijas fondam dalībvalstī, kurā noticis negadījums, ir prasījuma tiesības pret garantijas fondu dalībvalstī, kurā parasti atrodas transportlīdzeklis.

6. *Ja dalībvalsts saskaņā ar 5. punktu atkāpjas no 3. panta attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuru izmantošana uz koplietošanas ceļiem ir aizliegta, minētā dalībvalsts var atkāpties arī no 10. panta attiecībā uz kompensāciju par kaitējumu, ko minētie transportlīdzekļi nodarījuši teritorijās, kuras saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem juridisku liegumu vai fizisku šķēršļu dēļ nav pieejamas sabiedrībai.*
7. *Attiecībā uz 3. līdz 6. punktu dalībvalstis paziņo Komisijai par atkāpšanos un tās īstenošanas konkrēto kārtību. Komisija publicē šo atkāpšanos sarakstu.”;*

5) direktīvas 9. pantu aizstāj ar šādu:

“9. pants

Minimālās summas

1. Neskarot jebkādas lielākas garantijas, kuras var noteikt dalībvalstis, katra dalībvalsts pieprasa, lai 3. pantā minētā apdrošināšana būtu obligāta attiecībā uz šādām minimālajām summām:
 - a) miesas bojājumiem: 6 450 000 EUR par katru negadījumu neatkarīgi no cietušo *personu* skaita vai 1 300 000 EUR par katru cietušo *personu*;
 - b) kaitējumu īpašumam — 1 300 000 EUR par katru *negadījumu* neatkarīgi no cietušo *personu* skaita.

Dalībvalstīm, kuras nav ieviesušas euro, minimālās summas konvertē minēto dalībvalstu valūtā, piemērojot ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena] valūtas maiņas kursu, kas ir publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Reizi piecos gados, sākot ar ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena], Komisija pārskata 1. punktā minētās summas, ievērojot saskaņoto patēriņa cenu indeksu (SPCI), kas izveidots saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/792*.

Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 28.b pantu attiecībā uz minēto summu pielāgošanu, ņemot vērā SPCI, sešu mēnešu laikā pēc katra piecu gadu perioda beigām.

Dalībvalstīm, kuras nav ieviesušas euro, summas konvertē minēto dalībvalstu valūtā, piemērojot jauno minimālo summu aprēķināšanas dienas valūtas maiņas kursu, kas ir publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/792 (2016. gada 11. maijs) par saskaņotajiem patēriņa cenu indeksiem un mājokļu cenu indeksu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 2494/95 (OV L 135, 24.5.2016., 11. lpp.).”;

6) *direktīvas 4. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:*

“4. NODAĻA

**KOMPENSĀCIJA PAR NEIDENTIFICĒTU TRANSPORTLĪDZEKĻU NODARĪTU
KAITĒJUMU VAI TĀDU TRANSPORTLĪDZEKĻU NODARĪTU KAITĒJUMU,
ATTIECĪBĀ UZ KURIEM NAV IZPILDĪTAS 3. PANTĀ PAREDZĒTĀS
APDROŠINĀŠANAS SAISTĪBAS, UN KOMPENSĀCIJA MAKSĀTNESPĒJAS
GADĪJUMĀ”;**

7) *direktīvas 10. pantu groza šādi:*

a) *panta 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:*

“Pirmā daļa neskar dalībvalstu tiesības ņemt vērā iestādes izmaksāto kompensāciju kā papildu vai cita veida kompensācijas un tiesības izstrādāt noteikumus, lai nokārtotu atlīdzības prasījumu starp iestādi un personu vai personām, kas atbild par negadījumu, un citiem apdrošinātājiem vai sociālā nodrošinājuma iestādēm, kurām ir jāatlīdzina cietušajai personai par to pašu negadījumu. Tomēr dalībvalstis nevar atļaut iestādei izvirzīt nosacījumu kompensācijas izmaksai, saskaņā ar kuru cietušajai personai jebkādā veidā jāpierāda, ka atbildīgā persona nespēj vai atsakās maksāt.”;

b) *panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:*

“2. Cietusī persona jebkurā gadījumā var pati vērsties iestādē, kurai, pamatojoties uz informāciju, kuru pēc tās lūguma, sniedz cietusī persona, ir cietušajai personai jānodod pamatota atbilde par jebkādas kompensācijas izmaksu.”;

c) *panta 3. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:*

“Tomēr, ja iestāde ir izmaksājusi kompensāciju par nozīmīgiem miesas bojājumiem ikvienai personai, kas cietusi tajā pašā negadījumā, kurā kaitējumu īpašumam ir nodarījis neidentificēts transportlīdzeklis, dalībvalstis nevar liegt izmaksāt kompensāciju par kaitējumu īpašumam, pamatojoties uz to, ka transportlīdzeklis ir neidentificēts. Taču dalībvalstis var paredzēt nekompensējamu daļu, kas nepārsniedz 500 EUR un par kuru ir atbildīga cietusī persona, kuras īpašumam ir nodarīts šāds kaitējums.”;

d) *panta 4. punktu aizstāj ar šādu:*

“4. Katra dalībvalsts piemēro savus normatīvos un administratīvos aktus attiecībā uz iestādes veikto kompensācijas izmaksu, neskarot nevienu citu praksi, kas ir labvēlīgāka cietušajai personai.”;

8) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“10.a pants

Cietušo personu aizsardzība pret kaitējumu, ***kas ir nodarīts minēto personu dzīvesvietas dalībvalstī notikušu negadījumu rezultātā***, apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas gadījumā ■

1. ***Katra dalībvalsts izveido vai pilnvaro iestādi, kurai uzticēts uzdevums sniegt kompensāciju cietušajām personām, kas dzīvo tās teritorijā, vismaz obligatās apdrošināšanas līmenī par kaitējumu tīpašumam vai miesas bojājumiem, kurus ir nodarījis apdrošināšanas sabiedrības apdrošināts transportlīdzeklis, sākot ar brīdi, kad:***

- a) uz apdrošināšanas sabiedrību attiecas bankrota process; ***vai***
- b) uz apdrošināšanas sabiedrību attiecas likvidācijas process, kā definēts Direktīvas 2009/138/EK 268. panta 1. punkta d) apakšpunktā.

- I**
2. *Katra dalībvalsts veic atbilstīgus pasākumus nolūkā nodrošināt, ka 1. punktā minētās iestādes rīcībā ir pietiekami daudz līdzekļu, lai saskaņā ar 10. punktā izklāstītajiem noteikumiem cietušajām personām izmaksātu kompensāciju, ja tas ir jā dara 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētajās situācijās. Minētie pasākumi var ietvert prasības veikt finanšu iemaksas ar noteikumu, ka tās ir obligātas tikai apdrošināšanas sabiedrībām, kuras ir licencējusi dalībvalsts, kas tās piemēro.*
 3. *Neskarot nevienu Direktīvas 2009/138/EK 280. pantā noteikto pienākumu, katra dalībvalsts nodrošina, lai ikreiz, kad kompetentā tiesa vai jebkura cita kompetenta iestāde izdod rīkojumu vai pieņem lēmumu sākt 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minēto procesu attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrību, kuras piederības dalībvalsts ir attiecīgā dalībvalsts, minētais rīkojums vai lēmums tiktu publiskots. Šā panta 1. punktā minētā iestāde, kas ir iedibināta apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalstī, nodrošina, lai visas 1. punktā minētās iestādes visās dalībvalstīs par minēto rīkojumu vai lēmumu tiktu nekavējoties informētas.*

4. *Cietusī persona* var iesniegt prasījumu *tieši* 1. punktā minētajā iestādē **█**.
5. *Saņemot prasījumu, 1. punktā minētā iestāde informē apdrošināšanas sabiedrības līdzvērtīgo iestādi piederības dalībvalstī un apdrošināšanas sabiedrību, uz kuru attiecas bankrota vai likvidācijas process, vai tās administratoru vai likvidatoru, kā definēts attiecīgi Direktīvas 2009/138/EK 268. panta 1. punkta e) un f) punktā, ka tā no cietušās personas ir saņēmusi prasījumu.*
6. *Apdrošināšanas sabiedrība, uz kuru attiecas bankrota vai likvidācijas process, vai tās administrators vai likvidators informē 1. punktā minēto iestādi, ja tā izmaksā kompensāciju vai noliedz atbildību attiecībā uz prasījumu, ko ir saņēmusi arī 1. punktā minētā iestāde.*

7. *Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētā iestāde, inter alia pamatojoties uz informāciju, ko cietusī persona tai ir sniegusi pēc minētās iestādes pieprasījuma, saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem cietušajai personai sniedz pamatotu kompensācijas piedāvājumu vai pamatotu atbildi, kā tas ir paredzēts šā punkta otrajā daļā, trīs mēnešu laikā, sākot ar dienu, kad cietusī persona iestādei iesniedz prasījumu par kompensāciju.*

Pirmās daļas piemērošanas nolūkā iestāde:

- a) sniedz pamatotu kompensācijas piedāvājumu, ja tā konstatē, ka tai ir pienākums sniegt kompensāciju saskaņā ar 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, prasījums nav apstrīdēts un kaitējuma rezultātā radītie zaudējumi ir daļēji vai pilnībā aprēķināti;*
- b) sniedz pamatotu atbildi uz prasījumā formulētajiem punktiem, ja tā konstatē, ka tai nav pienākuma sniegt kompensāciju saskaņā ar 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, vai ja atbildība ir noliegta vai nav precīzi noteikta, vai zaudējumi nav pilnībā aprēķināti.*

8. *Ja kompensācija ir jāizmaksā saskaņā ar 7. punkta otrās daļas a) apakšpunktu, 1. punktā minētā iestāde cietušajai personai nekavējoties izmaksā kompensāciju — jebkurā gadījumā trīs mēnešu laikā, sākot ar brīdi, kad cietusī persona ir piekritusi 7. punkta otrās daļas a) apakšpunktā minētajam pamatotam kompensācijas piedāvājumam.*

Ja zaudējumi ir aprēķināti tikai daļēji, pirmajā daļā izklāstītās prasības attiecībā uz kompensācijas izmaksu piemēro šādiem daļēji aprēķinātiem zaudējumiem —, sākot ar brīdi, kad tiek dota piekrišana pamatotam kompensācijas piedāvājumam.

9. *Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajai iestādei ir visas vajadzīgās pilnvaras un kompetence, lai visos šajā pantā minētās procedūras posmos savlaicīgi spētu sadarboties ar citām šādām citu dalībvalstu iestādēm, ar visu dalībvalstu iestādēm, kas ir izveidotas vai pilnvarotas saskaņā ar 25.a pantu, un ar citām ieinteresētajām personām, tostarp apdrošināšanas sabiedrību, uz kuru attiecas bankrota vai likvidācijas process, tās administratoru vai likvidatoru un dalībvalstu kompetentajām valsts iestādēm. Šāda sadarbība nozīmē arī informācijas, tostarp attiecīgā gadījumā — informācijas par konkrētiem prasījumiem, pieprasīšanu, saņemšanu un sniegšanu.*

10. Ja 1. punktā minētās apdrošināšanas sabiedrības *piederības* dalībvalsts *nav dalībvalsts, kurā cietusī persona dzīvo*, 1. punktā minētā iestāde tajā dalībvalstī, kurā cietusī persona dzīvo, un kas cietušajai personai ir izmaksājusi kompensāciju saskaņā ar 8. punktu, ir tiesīga pieprasīt kompensācijā izmaksātās summas *pilnīgu* atlīdzināšanu no 1. punktā minētās iestādes apdrošināšanas sabiedrības *piederības* dalībvalstī **■**.

Šā panta 1. punktā minētā iestāde apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalstī, saņemot attiecīgo kompensācijas prasījumu, veic maksājumu 1. punktā minētajai iestādei cietušās personas dzīvesvietas dalībvalstī, kura saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ir izmaksājusi kompensāciju cietušajai personai saskaņā ar 8. punktu, ja vien minētās iestādes nav rakstiski vienojušās citādi.

Iestāde, kas ir sniegusi kompensāciju saskaņā ar pirmo daļu, pārņem cietušās personas tiesības pret personu, kas ir izraisījusi negadījumu, vai tās apdrošināšanas sabiedrību, izņemot cietušās personas tiesības pret apdrošinājumaņēmēju vai citu apdrošinātu personu, kas ir izraisījusi negadījumu, ciktāl apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātās personas atbildību saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem sedz maksātspējīga apdrošināšanas sabiedrība. Katrai dalībvalstij ir jāatzīst šādas jebkurā citā dalībvalstī paredzētas pārņemšanas tiesības.

11. Šā panta 1. līdz 10. punkts neskar dalībvalstu tiesības:
- a) uzskatīt 1. punktā minētās iestādes izmaksāto kompensāciju par subsidiāru vai nesubsidiāru;
 - b) paredzēt prasījumu nokārtošanu attiecībā uz vienu un to pašu negadījumu starp:
 - i) šā panta 1. punktā minēto iestādi;
 - ii) personu vai personām, kas atbild par negadījumu;
 - iii) citām apdrošināšanas sabiedrībām vai sociālā nodrošinājuma iestādēm, kurām ir jākompensē cietušajai personai nodarītais kaitējums.

12. Dalībvalstis 1. punktā minētajai iestādei neļauj noteikt kompensācijas izmaksai jebkādas citas prasības, kas nav paredzētas šajā direktīvā. Jo īpaši ***dalībvalstis neļauj 1. punktā minētajai iestādei noteikt kompensācijas izmaksai*** prasību cietušajai personai ***pierādīt***, ka atbildīgā ***fiziskā vai juridiskā persona*** nespēj vai atsakās maksāt.

13. ***Iestādes, kas minētas 1. punktā, vai šā punkta otrajā daļā minētās struktūras cenšas līdz ... [24 mēneši pēc šīs grozās direktīvas spēkā stāšanās dienas] noslēgt nolīgumu, lai šo pantu īstenotu attiecībā uz to funkcijām un pienākumiem un atlīdzināšanas procedūrām saskaņā ar šo pantu.***

Šim nolūkam katra dalībvalsts līdz ... [18 mēneši pēc šīs grozās direktīvas spēkā stāšanās dienas]:

- a) ***izveido 1. punktā minēto iestādi un pilnvaro to apspriest un noslēgt šādu nolīgumu; vai***
- b) ***izraugās struktūru un pilnvaro to apspriest un noslēgt šādu nolīgumu; 1. punktā minētā iestāde kļūs par tā līgumslēdzēju pusi tiklīdz tā tiks izveidota vai pilnvarota.***

Pirmajā daļā minēto nolīgumu nekavējoties dara zināmu Komisijai.

Ja pirmajā daļā minētais nolīgums nav noslēgts līdz ... [24 mēneši pēc šīs grozās direktīvas spēkā stāšanās dienas], Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28.b pantā minēto procedūru, lai precizētu 1. punktā minēto iestāžu procesuālos uzdevumus un procesuālos pienākumus attiecībā uz atlīdzināšanu.”;

9) *direktīvas 11. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:*

“Ja rodas strīds starp iestādi, kas minēta 10. panta 1. punktā, un civiltiesiskās atbildības apdrošinātāju par to, kuram būtu jāmaksā kompensācija cietušajai personai, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai viena no šīm pusēm pirmām kārtām būtu atbildīga par kompensācijas izmaksu bez aizkavēšanās.”;

10) *direktīvas 5. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:*

“5. NODAĻA

**CIETUŠO PERSONU ĪPAŠĀS KATEGORIJAS, IZŅĒMUMA KLAUZULAS,
VIENREIZĒJA PRĒMIJA, TRANSPORTLĪDZEKĻI, KAS IR NOSŪTĪTI NO
VIENAS VALSTS UZ OTRU”;**

11) *direktīvas 12. panta virsrakstu aizstāj ar šādu:*

“Cietušo personu īpašās kategorijas”;

12) *direktīvas 13. pantu groza šādi:*

a) *1. punktā:*

i) *pirmās daļas ievaddaļu aizstāj ar šādu:*

“1. Katra dalībvalsts veic visus atbilstošos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkurus tiesību aktu vai līguma noteikumus, kas iekļauti apdrošināšanas polisē, kura izsniegta saskaņā ar 3. pantu, uzskatītu par spēkā neesošiem attiecībā uz prasījumiem, kurus iesniedz negadījuma rezultātā cietušās trešās personas, ja minētie tiesību aktu vai līguma noteikumi transportlīdzekļu lietošanas vai vadīšanas apdrošināšanu neattiecina uz.”;

ii) *trešo daļu aizstāj ar šādu:*

“Dalībvalstīm ir tiesības nepiemērot pirmās daļas noteikumus negadījumiem, kas notikuši to teritorijā, ja un ciktāl cietusī persona par zaudējumiem var saņemt kompensāciju no sociālā nodrošinājuma iestādes.”;

b) *panta 2. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:*

“Dalībvalstis, kas paredzējušas, ka 10. panta 1. punktā norādītā iestāde izmaksā kompensāciju nozagtu vai vardarbīgi iegūtu transportlīdzekļu gadījumā, var attiecībā uz īpašumam nodarīto kaitējumu paredzēt nekompensējamu daļu, kas nepārsniedz 250 EUR un kas jāsedz cietušajai personai.”;

13) *direktīvas 15. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:*

“1. Atkāpjoties no Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 13. punkta b) apakšpunkta, ja transportlīdzekli nosūta no vienas dalībvalsts uz otru, tad — atkarībā no personas, kas ir atbildīga par trešās personas atbildības segumu, izdarītās izvēles — par riska dalībvalsti uzskata vai nu reģistrācijas dalībvalsti, vai arī galamērķa dalībvalsti — 30 dienu laikposmā no brīža, kad pircējs ir akceptējis piegādi, arī tad, ja transportlīdzeklis nav oficiāli reģistrēts galamērķa dalībvalstī.

Dalībvalstis nodrošina, lai 23. pantā minētais tās dalībvalsts informācijas centrs, kurā transportlīdzeklis ir reģistrēts, tās dalībvalsts informācijas centrs, kura ir galamērķa dalībvalsts, ja tā nav reģistrācijas dalībvalsts, un jebkuras citas attiecīgās dalībvalsts informācijas centrs, piemēram, tādas dalībvalsts informācijas centrs, kurā negadījums ir noticis vai kura ir cietušās personas dzīvesvietas dalībvalsts, savstarpēji sadarbotos nolūkā nodrošināt, lai to rīcībā saskaņā ar 23. pantu būtu pieejama nepieciešamā informācija par nosūtīto transportlīdzekli.”;

14) *direktīvā iekļauj šādu pantu:*

“15.a pants

Tādos negadījumos cietušo personu aizsardzība, kuros ir iesaistīts transportlīdzeklis ar piekabi

1. Ja ceļu satiksmes negadījumu ir izraisījis transportlīdzekļu kopums, kurā viens no transportlīdzekļiem ir transportlīdzeklis ar piekabi, kur piekabei ir atsevišķa civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, cietusī persona var prasījumu adresēt tieši apdrošināšanas sabiedrībai, kas ir apdrošinājusi piekabi, ja:

- a) piekabi var identificēt, turpretim to velkošo transportlīdzekli nav iespējams identificēt; un*
- b) piemērojamos valsts tiesību aktos ir paredzēts, ka piekabes apdrošinātājam jāsniedz kompensācija.*

Apdrošināšanas sabiedrība, kas ir izmaksājusi kompensāciju cietušajai personai, vēršas pie sabiedrības, kas ir apdrošinājusi velkošo transportlīdzekli, vai pie 10. panta 1. punktā minētās iestādes, ja un ciktāl tas ir paredzēts piemērojamos valsts tiesību aktos.

Šis punkts neskar piemērojamos valsts tiesību aktus, kuri cietušajai personai ir labvēlīgāki.

2. *Ja ceļu satiksmes negadījumu ir izraisījis transportlīdzekļu kopums, kurā viens transportlīdzekļiem ir transportlīdzeklis ar piekabi, piekabes apdrošinātājs, ja vien saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem tam nav pienākuma izmaksāt pilnu kompensāciju, pēc cietušās personas pieprasījuma nekavējoties informē viņu par:*

a) *velkošā transportlīdzekļa apdrošinātāja identitāti; vai*

b) *ja piekabes apdrošinātājs velkošā transportlīdzekļa apdrošinātāju nevar identificēt, — par 10. pantā paredzēto kompensācijas mehānismu.”;*

15) direktīvas 16. pantu aizstāj ar šādu:

“16. pants

Ziņojumi par prasījumiem saistībā ar trešās puses atbildību

Dalībvalstis nodrošina, ka apdrošinājumaņēmējam ir tiesības jebkurā laikā pieprasīt ziņojumu par prasījumiem saistībā ar trešās puses atbildību attiecībā uz vienu vai vairākiem transportlīdzekļiem, uz kuriem attiecās apdrošināšanas līgums vismaz līgumisko attiecību pēdējo piecu gadu laikā, vai arī ziņojumu, ka šādi prasījumi nav bijuši (“ziņojums par prasījumu vēsturi”).

Apdrošināšanas sabiedrība vai iestāde, ko ir nozīmējusi dalībvalsts obligātās apdrošināšanas vai šādu ziņojumu sniegšanai, šādu ziņojumu par prasījumu vēsturi sniedz apdrošinājumaņēmējam 15 laikā no pieprasījuma iesniegšanas. Tās to dara, iesniedzot ziņojuma par prasījumu vēsturi paraugu.

Dalībvalstis nodrošina, ka apdrošināšanas sabiedrības **■** nediskriminē apdrošinājumaņēmējus un nenosaka tiem prēmiju piemaksas to valstspiederības dēļ vai pamatojoties tikai uz viņu iepriekšējo dzīvesvietas dalībvalsti, *gadījumos, kad tās ņem vērā citu apdrošināšanas sabiedrību vai citu iestāžu izdotus ziņojumus par prasījumu vēsturi*, kā minēts otrajā daļā.

Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad apdrošināšanas sabiedrība, nosakot prēmijas, ņem vērā ziņojumus par prasījumu vēsturi, tostarp gadījumos, kad tā piemēro atlaides, tā minētos ziņojumus, kas ir izdoti citās dalībvalstīs, uzskata par līdzvērtīgiem tiem, kurus tajā pašā dalībvalstī ir izdevusi apdrošināšanas sabiedrība vai iestādes, kā minēts otrajā daļā.

Dalībvalstis nodrošina, lai apdrošināšanas sabiedrības, aprēķinot prēmijas, publicētu **vispārēju** to savu politikas nostādņu **pārskatu**, kas attiecas uz ziņojumu par prasījumu vēsturi izmantošanu.

Komisija ■ līdz ... *[19 mēneši pēc grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas]* pieņem īstenošanas aktus ■, kuros *ar parauga palīdzību* precizē otrajā *daļā* minētā ziņojuma par prasījumu vēsturi *noformējumu un saturu*. Minētajā *paraugā* iekļauj šādu informāciju:

- a) tās apdrošināšanas sabiedrības *vai iestādes* identitāte, kas ir izdevusi ziņojumu par prasījumu vēsturi;
- b) apdrošinājumaņēmēja identitāte, *tostarp viņa kontaktinformācija*;
- c) apdrošinātais transportlīdzeklis *un tā transportlīdzekļa identifikācijas numurs*;
- d) transportlīdzekļa *apdrošināšanas perioda sākuma un beigu datums*;
- e) to prasījumu saistībā ar *trešās puses atbildību skaits, kas ir nokārtoti atbilstoši apdrošināšanas līgumam ar apdrošinājumaņēmēju apdrošināšanas perioda laikā* un kas ir atspoguļots ziņojumā par prasījumu vēsturi, *tostarp katra prasījuma datums*;
- f) *papildu informācija, kas ir būtiska saskaņā ar dalībvalstīs piemērojamiem noteikumiem vai praksi.*

Pirms minēto īstenošanas aktu pieņemšanas Komisija apspriežas ar visām ieinteresētajām personām un cieši sadarbojas ar dalībvalstīm.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 28.a panta 2. punktā.”;

16) *direktīvā iekļauj šādu pantu:*

“16.a pants

Mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas cenu salīdzināšanas instrumenti

1. *Dalībvalstis var izvēlēties sertificēt instrumentus, ar kuriem patērētāji bez maksas var salīdzināt 3. pantā minētās obligātās apdrošināšanas pakalpojumu sniedzēju piedāvātās cenas, tarifus un segumu un kuri būtu uzskatāmi par “neatkarīgiem mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas cenu salīdzināšanas instrumentiem”, ja ir izpildīti 2. punktā izklāstītie nosacījumi.*
2. *Salīdzināšanas instruments 1. punkta nozīmē:*
 - a) *darbojas neatkarīgi no 3. pantā minētās obligātās apdrošināšanas pakalpojumu sniedzējiem un nodrošina, ka pakalpojumu sniedzējiem meklēšanas rezultātos tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme;*
 - b) *precīzi norāda salīdzināšanas instrumenta īpašnieku un operatoru identitāti;*
 - c) *nosaka precīzus un objektīvus kritērijus, kas ir salīdzināšanas pamatā;*

- d) izmanto vienkāršu un nepārprotamu valodu;*
- e) sniedz precīzu un aktuālu informāciju un norāda, kad notikusi pēdējā atjaunināšana;*
- f) ir pieejams ikvienam 3. pantā minētās obligātās apdrošināšanas pakalpojuma sniedzējam, sniedz relevantu informāciju, aptver plašu piedāvājumu klāstu, kas aptvertu mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas nozīmīgu tirgus daļu, un gadījumos, kad uzrādītā informācija nesniedz pilnīgu minētā tirgus pārskatu, lietotāju nepārprotami par to informē, pirms rezultātu afišēšanas;*
- g) nodrošina efektīvu procedūru, kā ziņot par nepareizu informāciju;*
- h) ietver paziņojumu par to, ka cenu pamatā ir sniegtā informācija un ka tās nav saistošas apdrošinātājiem.”;*

17) *direktīvas 23. pantu groza šādi:*

a) *iekļauj šādu punktu:*

“1.a Dalībvalstis nodrošina, ka apdrošināšanas sabiedrībām vai citām struktūrām ir pienākums sniegt 1. punkta a) apakšpunkta i), ii) un iii) punktā minēto informāciju informācijas centriem un informēt tos, ja apdrošināšanas polise kļūst nederīga vai kā citādi vairs neattiecas uz transportlīdzekli ar valsts reģistrācijas numuru.”;

b) *panta 6. punktu aizstāj ar šādu:*

“6. Personas datu apstrādi, ko īsteno, ievērojot šā panta 1. līdz 5. punktu, veic saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.”;

18) *direktīvā iekļauj šādu pantu:*

“25.a pants

Cietušo personu aizsardzība pret kaitējumu, kurš ir nodarīts tādā dalībvalstī notikušu negadījumu rezultātā, kas nav viņu dzīvesvietas dalībvalsts, apdrošināšanas sabiedrības maksātnespējas gadījumā

1. *Katra dalībvalsts izveido vai pilnvaro iestādi, kurai uzticēts uzdevums 20. panta 1. punktā minētajos gadījumos sniegt kompensāciju cietušajām personām, kas dzīvo tās teritorijā, vismaz obligātās apdrošināšanas līmenī par kaitējumu īpašumam vai miesas bojājumiem, kurus ir nodarījis apdrošināšanas sabiedrības apdrošināts transportlīdzeklis, sākot ar brīdi, kad:
 - a) *uz apdrošināšanas sabiedrību attiecas bankrota process; vai*
 - b) *uz apdrošināšanas sabiedrību attiecas likvidācijas process, kā definēts Direktīvas 2009/138/EK* 268. panta 1. punkta d) apakšpunktā.**

2. *Katra dalībvalsts veic atbilstīgus pasākumus nolūkā nodrošināt, ka 1. punktā minētās iestādes rīcībā ir pietiekami daudz līdzekļu, lai saskaņā ar 10. punktā izklāstītajiem noteikumiem cietušajām personām izmaksātu kompensāciju, ja tas ir jā dara 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētajās situācijās. Minētie pasākumi var ietvert prasības veikt finanšu iemaksas ar noteikumu, ka tās ir obligātas tikai apdrošināšanas sabiedrībām, kuras ir licencējusi dalībvalsts, kas tās piemēro.*
3. *Neskarot nevienu Direktīvas 2009/138/EK 280. pantā noteikto pienākumu, katra dalībvalsts nodrošina, lai ikreiz, kad kompetentā tiesa vai jebkura cita kompetenta iestāde izdod rīkojumu vai pieņem lēmumu sākt 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minēto procesu attiecībā uz apdrošināšanas sabiedrību, kuras piederības dalībvalsts ir attiecīgā dalībvalsts, minētais rīkojums vai lēmums tiktu publiskots. Šā panta 1. punktā minētā iestāde, kas ir iedibināta apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalstī, nodrošina, lai visas 1. punktā minētās iestādes un visas 24. pantā minētās visu dalībvalstu kompensāciju iestādes par minēto rīkojumu vai lēmumu tiktu nekavējoties informētas.*

4. *Cietusī persona var iesniegt prasījumu tieši 1. punktā minētajai iestādei.*
5. *Saņemot prasījumu, 1. punktā minētā iestāde informē apdrošināšanas sabiedrības piederības valsts līdzvērtīgo iestādi, 24. pantā reglamentēto cietušās personas dzīvesvietas valsts kompensācijas iestādi un apdrošināšanas sabiedrību, uz kuru attiecas bankrota vai likvidācijas process, vai tās administratoru vai likvidatoru, kā definēts attiecīgi Direktīvas 2009/138/EK 268. panta 1. punkta e) un f) apakšpunktā, ka tā no cietušās personas ir saņēmusi prasījumu.*
6. *Apdrošināšanas sabiedrība, uz kuru attiecas bankrota vai likvidācijas process, vai tās administrators vai likvidators informē 1. punktā minēto iestādi, ja tā izmaksā kompensāciju vai noliedz atbildību attiecībā uz prasījumu, ko ir saņēmusi arī 1. punktā minētā iestāde.*

7. *Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētā iestāde, inter alia pamatojoties uz informāciju, ko cietusī persona tai ir darījusi zināmu pēc minētās iestādes pieprasījuma, saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem cietušajai personai sniedz pamatotu kompensācijas piedāvājumu vai pamatotu atbildi, kā tas ir paredzēts šā punkta otrajā daļā, trīs mēnešu laikā, sākot ar dienu, kad cietusī persona iestādei iesniedz prasījumu par kompensāciju.*

Pirmās daļas piemērošanas nolūkā iestāde:

- a) *sniedz pamatotu kompensācijas piedāvājumu, ja tā konstatē, ka tai ir pienākums sniegt kompensāciju saskaņā ar 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, prasījums nav apstrīdēts un kaitējuma rezultātā radušies zaudējumi ir daļēji vai pilnībā aprēķināti;*

- b) sniedz pamatotu atbildi uz prasījumā formulētajiem punktiem, ja tā konstatē, ka tai nav pienākuma sniegt kompensāciju saskaņā ar 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, vai ja atbildība ir noliegta vai nav skaidri noteikta, vai kaitējuma rezultātā radušies zaudējumi nav pilnībā aprēķināti.*
- 8. Ja ir jāmaksā kompensācija saskaņā ar 7. punkta otrās daļas a) apakšpunktu, 1. punktā minētā iestāde kompensāciju cietušajai personai izmaksā nekavējoties — jebkurā gadījumā trīs mēnešu laikā pēc tam, kad cietusī persona ir piekritusi 7. punkta otrajā daļā a) apakšpunktā minētajam pamatotam kompensācijas piedāvājumam.*

Ja zaudējumi ir aprēķināti tikai daļēji, pirmajā daļā izklāstītās prasības attiecībā uz kompensācijas izmaksu piemēro šādiem daļēji aprēķinātiem zaudējumiem —, sākot ar brīdi, kad tiek dota piekrišana pamatotam kompensācijas piedāvājumam.

9. *Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 1. punktā minētajai iestādei ir visas vajadzīgās pilnvaras un kompetence, lai visos šajā pantā minētās procedūras posmos savlaicīgi spētu sadarboties ar citām šādām iestādēm citās dalībvalstīs, ar visu dalībvalstu iestādēm, kas ir izveidotas vai pilnvarotas saskaņā ar 10.a un 24. pantu, un ar citām ieinteresētajām personām, tostarp apdrošināšanas sabiedrību, uz kuru attiecas bankrota vai likvidācijas process, tās atlīdzības prasību administrēšanas pārstāvi, administratoru vai likvidatoru un dalībvalstu valsts kompetentajām iestādēm. Šāda sadarbība nozīmē arī informācijas, tostarp attiecīgā gadījumā — informācijas par konkrētiem prasījumiem, pieprasīšanu, saņemšanu un sniegšanu.*
10. *Ja 1. punktā minētās apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalsts nav dalībvalsts, kurā cietusī persona dzīvo, 1. punktā minētā iestāde tajā dalībvalstī, kurā cietusī persona dzīvo, un kas cietušajai personai ir izmaksājusi kompensāciju saskaņā ar 8. punktu, ir tiesīga pieprasīt kompensācijā izmaksātās summas pilnīgu atlīdzināšanu no 1. punktā minētās iestādes apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalstī.*

Šā panta 1. punktā minētā iestāde apdrošināšanas sabiedrības piederības dalībvalstī, saņemot attiecīgo kompensācijas prasījumu, veic maksājumu 1. punktā minētajai iestādei cietušās personas dzīvesvietas dalībvalstī, kura saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ir izmaksājusi kompensāciju cietušajai personai saskaņā ar 8. punktu, ja vien minētās iestādes nav rakstiski vienojušās citādi.

Iestāde, kas ir sniegusi kompensāciju saskaņā ar pirmo daļu, pārņem cietušās personas tiesības pret personu, kas ir izraisījusi negadījumu, vai tās apdrošināšanas sabiedrību, izņemot cietušās personas tiesības pret apdrošinājuma ņēmēju vai citu apdrošinātu personu, kas ir izraisījusi negadījumu, ciktāl apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātās personas atbildību saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem sedz maksātnespējīga apdrošināšanas sabiedrība. Katrai dalībvalstij ir jāatzīst jebkurā citā dalībvalstī paredzētas pārņemšanas tiesības.

11. Šā panta 1. līdz 10. punkts neskar dalībvalstu tiesības:

- a) uzskatīt 1. punktā minētās iestādes izmaksāto kompensāciju par subsidiāru vai nesubsidiāru;**
- b) tiesību aktos reglamentēt prasījumu nokārtošanu attiecībā uz vienu un to pašu negadījumu starp:
 - i) šā panta 1. punktā minēto iestādi;**
 - ii) personu vai personām, kas atbild par negadījumu;**
 - iii) citām apdrošināšanas sabiedrībām vai sociālā nodrošinājuma iestādēm, kurām ir jākompensē cietušajai personai nodarītais kaitējums.****

- 12. Dalībvalstis 1. punktā minētajai iestādei neļauj noteikt kompensācijas izmaksai jebkādas citas prasības, kas nav paredzētas šajā direktīvā. Jo īpaši dalībvalstis neļauj 1. punktā minētajai iestādei noteikt kompensācijas izmaksai prasību cietušajai personai pierādīt, ka atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona nespēj vai atsakās maksāt.*
- 13. Iestādes, kas minētas 1. punktā, vai šā punkta otrajā daļā minētās struktūras, cenšas līdz ... [24 mēneši pēc šī grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] noslēgt nolīgumu, lai šo pantu īstenotu īstenotu attiecībā uz to funkcijām un pienākumiem un atlīdzināšanas procedūrām saskaņā ar šo pantu.*

Šim nolūkam katra dalībvalsts līdz ... [18 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas]:

- a) izveido 1. punktā minēto iestādi un pilnvaro to apspriest un noslēgt šādu nolīgumu; vai*
- b) izraugās struktūru un pilnvaro to apspriest un noslēgt šādu nolīgumu; 1. punktā minētā iestāde kļūs par tā līgumslēdzēju pusi tiklīdz tā tiks izveidota vai pilnvarota.*

Pirmajā daļā minēto nolīgumu nekavējoties dara zināmu Komisijai.

Ja pirmajā daļā minētais nolīgums nav noslēgts līdz ... [24 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas], Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28.b pantā minēto procedūru, lai precizētu 1. punktā minēto iestāžu procesuālos uzdevumus un procesuālos pienākumus attiecībā uz atlīdzināšanu.”;

19) *direktīvas 26. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:*

“Dalībvalstis veic visus atbilstīgos pasākumus, lai atvieglotu prasījumu nokārtošanai nepieciešamo pamatdatu savlaicīgu nodošanu cietušajām personām, viņu apdrošinātājiem vai likumīgajiem pārstāvjiem.”;

20) *direktīvā iekļauj šādu pantu:*

“26.a pants

Cietušajām personām sniegtā informācija

Dalībvalstis, kuras izveido vai pilnvaro dažādas kompensācijas iestādes saskaņā ar 10. panta 1. punktu, 10.a panta 1. punktu, 24. panta 1. punktu un 25.a panta 1. punktu, nodrošina cietušajām personām piekļuvi būtiskai informācijai par iespējamiem kompensācijas pieprasīšanas veidiem.”;

21) *direktīvas 28. panta 1. punktam pievieno šādu daļu:*

“Dalībvalstis var pieprasīt mehāniskā transportlīdzekļa apdrošināšanu, kas atbilstu šīs direktīvas prasībām, attiecībā uz jebkuru mehānisko iekārtu, kuru izmanto uz sauszemes un uz kuru neattiecas jēdziena ”transportlīdzeklis“ 1. panta 1. punktā sniegtā definīcija, un kam nepiemēro 3. pantu.”;

22) direktīvā iekļauj šādus pantus:

“28.a pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju komiteja, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2004/9/EK*. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē**.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

28.b pants

Deleģēto pilnvaru īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 9. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no ... *[šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienu]*.

Pilnvaras pieņemt 10.a panta 13. punkta ceturtajā daļā un 25.a panta 13. punkta ceturtajā daļā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz septiņu gadu laikposmu no ... [šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās diena]. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 9. panta 2. punktā, 10.a panta 13. punkta *ceturtajā daļā un 25.a panta 13. punkta ceturtajā daļā* minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu***.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 9. panta 2. punktu, 10.a panta 13. punkta ***ceturto daļu un 25.a panta 13. punkta ceturto daļu*** pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja ***trijos*** mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par ***trim*** mēnešiem.

28.c pants

Izvērtēšana *un pārskatīšana*

1. *Ne vēlāk kā piecus gadus pēc 10.a un 25.a panta attiecīgajām piemērošanas dienām, kā minēts 30. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā, Komisija sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par 10.a un 25.a pantā minēto iestāžu darbību, sadarbību un finansēšanu. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno leģislatīvā akta priekšlikumu. Attiecībā uz minēto iestāžu finansēšanu šajā ziņojumā iekļauj vismaz:
 - a) *novērtējumu par kompensācijas iestāžu finansēšanas iespējām un finansēšanas vajadzībām attiecībā uz to iespējamām saistībām, ņemot vērā dalībvalstu tirgos darbošos mehānisko transportlīdzekļu apdrošinātāju maksātnespējas risku;**

- b) *novērtējumu par kompensācijas iestāžu finansēšanas pieejas saskaņošanu;*
 - c) *ja ziņojumam ir pievienots leģislatīvā akta priekšlikums, novērtējumu par iemaksu ietekmi uz mehāniskā transportlīdzekļa apdrošināšanas līgumu prēmijām.*
2. Ne vēlāk kā ... [septiņi gadi pēc šīs grozošās direktīvas 2. panta 1. punkta pirmajā daļā minētās transponēšanas dienas] *Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, kurā būtu veikts šīs direktīvas īstenošanas novērtējums, izņemot aspektus, uz kuriem attiecas 1. punktā minētais novērtējums, tostarp attiecībā uz:*

- a) *šīs direktīvas piemērošanu, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību, jo īpaši — autonomus un pusautonomus transportlīdzekļus;*
- b) *šīs direktīvas darbības jomas aktualitāti, ņemot vērā negadījumu riskus, ko rada dažādi mehāniskie transportlīdzekļi;*
- c) *pārskata veidā atspoguļotu informācijas apmaiņas sistēmu efektivitāti nolūkā veikt apdrošināšanas pārbaudes pārrobežu situācijās, tostarp vajadzības gadījumā novērtējumu par izveidoto informācijas apmaiņas sistēmu izmantošanas iespējamību šādās situācijās un jebkurā gadījumā — informācijas apmaiņas sistēmu mērķu analīzi un to izmaksu novērtējumu; kā arī*

d) to, kā apdrošināšanas uzņēmumi izmanto sistēmas, kurās prēmiju apjomu ietekmē ziņojumi par apdrošinājumaņēmēju prasījumu vēsturi, citstarp bonus-malus sistēmām vai atlaidēm par negadījumu neesamību”.

Attiecīgā gadījumā minētajam ziņojumam pievieno leģislatīvā akta priekšlikumu.

* Komisijas Lēmums 2004/9/EK (2003. gada 5. novembris), ar ko izveido Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju komiteju (OV L 3, 7.1.2004., 34. lpp.).

** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

*** OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.”;

23) *direktīvas 30. pantam pievieno šādus punktus:*

“Direktīvas 10.a panta 1. līdz 12. punktu piemēro, sākot ar 10.a panta 13. punkta pirmajā daļā minētā nolīguma dienu, vai, sākot ar 10.a panta 13. punkta ceturtajā daļā minētā Komisijas deleģētā akta piemērošanas dienu.

Direktīvas 25.a panta 1. līdz 12. punktu piemēro, sākot ar 25.a panta 13. punkta pirmajā daļā minētā nolīguma dienu vai, sākot ar 25.a panta 13. punkta ceturtajā daļā minētā Komisijas deleģētā akta piemērošanas dienu.

Tomēr 10.a panta 1. līdz 12. punktu un 25.a panta 1. līdz 12. punktu nepiemēro pirms ...[24 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas].

Direktīvas 16. panta otrās daļas otro teikumu un trešo, ceturto un piekto daļu piemēro, sākot ar ... [28 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] vai, sākot ar 16. panta sestajā daļā minētā Komisijas īstenošanas akta piemērošanas dienu, — atkarībā no tā, kura ir vēlāka.”.

2. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstis ■ līdz ... [24 mēneši pēc šīs **grozošā direktīvas** spēkā stāšanās dienas] pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Tās piemēro minētos noteikumus no ... [24 mēneši pēc šīs **grozošās direktīvas** spēkā stāšanās dienas].

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, dalībvalstis līdz ... [18 mēneši pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] pieņem noteikumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas 1. panta 8. un 18. punktā izklāstītos grozījumus attiecībā uz attiecīgi Direktīvas 2009/103/EK 10.a panta 13. punkta otro daļu un 25.a panta 13. punkta otro daļu.

Kad dalībvalstis pieņem šajā punktā minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

....

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

Komisijas paziņojums par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, ar ko groza Direktīvu 2009/103/EK

Komisija joprojām ir apņēmusies nodrošināt augstu cietušo aizsardzības līmeni saistībā ar Mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas direktīvu. Mūsu mērķis ir nodrošināt, ka cietušie, tostarp pārrobežu situācijās, pēc iespējas ātrāk saņem kompensāciju un uz viņiem neattiecas nesamērīgas procedūras prasības, kas varētu apgrūtināt viņu piekļuvi kompensācijai.

Kompensēšanas efektivitāte lielā mērā ir atkarīga no tā, vai to nodrošina savlaicīgi. Šajā sakarībā mēs norādām uz Eiropas Parlamenta atkārtoti paustajām bažām par dalībvalstu atšķirībām attiecībā uz noilguma termiņiem, t. i., attiecīgo laikposmu, kurā cietusī puse var iesniegt prasību. Komisija rūpīgi izskatīs šo jautājumu un apsvērs iespējamās aizsardzības līdzekļus, lai vēl vairāk stiprinātu cietušo aizsardzību, ja pierādījumi liecinās, ka rīcība Savienības līmenī ir pamatota.